

високим рівнем ВВП, відповідно, людина на межі бідності в цій країні живе відносно багатше, ніж наприклад, в США.

Крім того, виходячи з отриманих результатів, малоимущі люди в розвиваючихся і постсоціалістических країнах не можуть дозволити купити собі такої ж обсягу товарів і послуг, який доступний малоимущому в США. Згідно даним Таблиці 1, людина, що живе за межею бідності в Китаї, повинен споживати майже в три рази менше товарів і послуг, ніж в США. Однак, очевидно, що таке неможливо. Розглянутий приклад вказує на те, що державні розрахунки рівня бідності є дуже неточними. З однієї сторони, ясно, що зниження рівня доходів, що визначає межу бідності, вигідно для держави, так як незначительний ріст доходів веде до значущого (на папері) скороченню бідності. Особливо це помітно в тому випадку, якщо значення показника AP_{gr} по цій країні прагне до нуля. З іншої сторони, очевидним є також і той факт, що подібна політика держави лише маскує бідність, не вирішуючи цю проблему.

Тимофієнко М.С.

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова,
слухач магістратури*

ДИСПРОПОРЦІЇ В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВ ЄВРОЗОНИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ В ЄС

На відміну від національної держави Європейський Союз – це відкрита політико-економічна система, яка жорсткіше відчуває прояви фінансової дестабілізації, що виникають під час світових криз, а прийом нових членів ще більше ускладнює ситуацію.

Початкова Шістка держав (Франція, Західна Німеччина, Італія, Нідерланди, Бельгія та Люксембург) перетворилася на об'єднання 28 держав та пройшла всі етапи інтеграції, створивши економічний і валютний союз.

В Євроінтеграційних процесах багатьма дослідниками відзначається феномен «втоми від розширення». До складу ЄС були включені як провідні капіталістичні країни Західної Європи так і держави, відсталі в економічному відношенні: Чехія, Словачія, Угорщина, Польща, Литва, Латвія, Естонія. Значного песимізму надало розширення у 2007 році за рахунок Болгарії та Румунії, які дуже відчутно відставали від решти Євросоюзу за економічними показниками. Це потребувало від розвинених країн суттєвих капіталовкладень в економіку відсталих країн.

Однією з основних причин «втоми від розширення» в численних старих державах-учасниках ЄС є необхідність подолання суттєвого соціально-економічного розриву з новими країнами-членами. Сильно вираженою є економічна і соціальна диференціація між показниками нових країн-членів та середнім показником по ЄС, що спричинює підвищення фінансових витрат і посилює тенденцію до внутрішньосоюзної делокалізації й відповідно до міграції робочої сили [Гуцал С. А. Вплив процесу реформування ЄС на перспективи європейської інтеграції України / С. А. Гуцал // Стратегічні пріоритети: Науково-аналітичний щоквартальний збірник . – 2009. – №2 . – С. 239-245].

Кризові явища поширилися серед таких країн Єврозони як Португалія, Ірландія, Італія Греція, Іспанія. Найслабша ланка у групі проблемних країн – Греція. Її борги склали майже 300 млрд. євро (понад 100% ВВП). Без зовнішньої допомоги країна опинилася б у стані дефолту [ЄЦБ: Основну роль у виведенні Єврозони з кризи повинні зіграти країни-члени, а не регулятор [Електронний ресурс] // Finance.ua, 2013. Режим доступу : <http://news.finance.ua/ua/>]. Греція вирізняється від інших проблемних держав Європейського Союзу майже повною відсутністю конкурентоспроможних виробництв.

Інтеграційна модель ЄС дає суттєвий збій в силу багатьох причин. Економічний та монетарний союз, запровадження євро та заснування Європейського Центрального Банку стали елементами великого та амбіційного

проекту, який залишався незавершеним, адже не був створений фінансовий союз. Країни єврозони на той період були політично не готові для запровадження економічних інституцій з економічного управління. Інституційна незавершеність спільного економічного простору заклала значні диспропорції в економічному розвитку держав єврозони [Смирнова І. Є. Економічна криза ЄС: уроки для України / І. Є. Смирнова // Гілея: науковий вісник. – 2013. – № 72. – С. 862–868].

У результаті запровадження євро в ЄС зібралися разом економіки різного типу. Це загострювало протиріччя, породженого тим, що в рамках Європейського Союзу здійснюється єдина наднаціональна валютна політика, тоді як економічний союз будується на координації національних економічних політик країн – членів ЄС. При цьому єдина грошово-кредитна політика проводиться без урахування відмінностей у рівні розвитку та структурі господарств країн, що входять у союз.

Ще однією із причин виникнення дисбалансу, було накопичення величезних боргових зобов'язань як наслідок значного зростання запозичень. Тривалий час це практикувалося у широких масштабах практично на всіх рівнях: домашні господарства, банки, а держави досить безвідповідально ставилися до дотримання бюджетної дисципліни [Штулер І. Ю. Прояви фінансової дестабілізації ЄС під час світової фінансової кризи / І. Ю. Штулер // Економічний часопис-XXI. – 2013. – № 7-8(1). – С. 10-13. Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecchado_2013_7-8\(1\)__4.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecchado_2013_7-8(1)__4.pdf)].

Більшість держав не дотримувалася так званих Маастрихтських критеріїв, згідно з якими негативне сальдо бюджету не повинно було перевищувати 3% ВВП, а величина державного боргу – 60%. Фактично ж дефіцит держбюджетів у межах «зони євро» в середньому зріс з 82,7% у 2011 р. до 86,6% у 2014 р. А в Португалії, Іспанії, Греції та Ірландії цей показник був ще вищим [База даних Евростата. Режим доступу. — URL: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>].

Вхід до Союзу дає його членам шанси швидкого розвитку, але несе з собою і загрози, пов'язані з уповільнення економічного зростання, труднощами у розробці економічної та монетарної політики, що відповідає потребам всіх країн-членів, що обумовлено відмінностями в рівнях їх економічного розвитку недостатніми можливостями підтримки ресурсами з бюджету ЄС. Таким чином, все вказує на те, що на сьогодні Європейський валютний союз вичерпав енергію свого розвитку по раніше заданій траєкторії. Розширення Євросоюзу ускладнює процес управління угрупованням, особливо в нинішніх, важких, умовах.

Сухоруков А. С.,

*Уральский государственный юридический университет,
преподаватель кафедры конституционного права,
кандидат юридических наук*

МЕЖИНТЕГРАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ РЕГУЛИРОВАНИЯ ЭКОНОМИКИ И КОНКУРЕНЦИИ В СТРАНАХ ЕАЭС И СНГ

Развитие национальных экономик диктует необходимость в конституционном-правовом регулировании экономики и конкуренции. Для стран СНГ конституционное закрепление рыночных отношений оказалось особенно важным в период кардинального изменения экономического регулирования (перехода от административно-командной системы экономики к рыночной), вызванного во многом сменой политического курса в этих странах (отходом от социалистической идеологии и ориентацией на демократические ценности капиталистических стран).

29 мая 2014 года между Российской Федерацией, Беларусью и Казахстаном подписан Договор о создании нового межгосударственного объединения – Евразийского Экономического Союза, который по замыслу его создателей должен заменить его правопродшественника ЕврАзЭС и способствовать более глубокому развитию интеграции между государствами